

Behoort bij punt 9b van de agenda van de
237ste vergadering van het bestuur
d.d. 26 mei 2009

NOTA AAN HET BESTUUR

Betreft: Stand van Zaken Duurzaamheid

In deze notitie vindt u een overzicht van de recentste MVO-activiteiten op het terrein van duurzaamheid. In de werkgroep duurzaamheid is de laatste stand van zaken besproken. De zaken die daar gepresenteerd zijn, vormen de basis van deze notitie.

Werkgroep Duurzaamheid

Dinsdag 28 april kwam de MVO Werkgroep Duurzaamheid voor de tweede maal bijeen. Besproken zijn onder meer de stand van zaken m.b.t. RSPO, RTRS, biobrandstoffen en ETS. MVO had twee gastsprekers uitgenodigd. Chris Dutilh, manager duurzame ontwikkeling bij Unilever, gaf zijn visie op het onderwerp Carbon Foot Print. Arjen Brinkmann, facilitator van de RSPO Werkgroep Broeikasgas, lichtte toe hoe deze werkgroep te werk zal gaan.

Duurzaam inkopen

Vanaf 2010 gaat het Rijk duurzaam inkopen. Daartoe worden criteria ontwikkeld. Het ministerie van VROM heeft de SER gevraagd om deel te nemen aan het programma duurzaam inkopen. De SER heeft daarmee ingestemd en heeft vervolgens de productschappen gevraagd om hetzelfde te doen. In productschapsverband is afgesproken dat MVO het initiatief zal nemen om gezamenlijk tot een standpunt te komen. Begin juni zullen de productschappen bij elkaar komen om dit onderwerp te bespreken en een reactie sturen aan de SER. Tijdens de bijeenkomst van de werkgroep duurzaamheid is toegezegd dat MVO samen met de andere productschappen een brief zal opstellen en dat deze met onze achterban wordt gedeeld. Vooruitlopend op de bespreking met de verschillende productschappen, kan het volgende alvast gemeld worden omtrent het standpunt van MVO. Duurzaamheid is een belangrijk speerpunt voor MVO. MVO ziet potentieel de kracht van het programma duurzaam inkopen. Daar moeten echter, in aansluiting op de brief van de FNLI van 14 juli 2008, een aantal kritische kanttekeningen bij geplaatst worden:

- MVO is geen voorstander van duurzaamheidscriteria op productniveau. Duurzame ontwikkeling is een continue verbeterproces. In plaats van het toetsen van producten op statische normen zou gekeken moeten worden naar de activiteiten en processen van bedrijven.
- Criteria voor duurzaam inkopen mogen niet worden toegeschreven aan 1 specifiek certificeringssysteem.
- Criteria voor duurzaam inkopen zouden niet gekoppeld mogen worden aan een garantie/minimumprijs (met het oog op deze problematiek heeft Dhr. N. Roozen een alternatief voorstel aangedragen voor de criteria m.b.t. catering).
- Uitvoerbaarheid moet voorop staan. Het is nog de vraag hoe de rijksoverheid zal gaan toezien op de naleving van de geformuleerde criteria.
- MVO geeft er de voorkeur aan om in internationaal verband afspraken vast te leggen. Er zou aansluiting gezocht kunnen worden bij bestaande succesvolle, lopende internationale initiatieven zoals de round tables.

Participatie aan het programma duurzaam inkopen vraagt om criteria die uitvoerbaar zijn voor onze achterban. Dat is momenteel niet het geval. MVO maakt zich hier grote zorgen over. Overigens kijkt MVO momenteel kritisch naar aanknopingspunten voor verduurzaming

van het eigen inkoopbeleid (verbruik energie, inkoop papier, kantoorartikelen etc). De inkopen zijn overigens zeer beperkt in omvang.

Soja: Roundtable for Responsible Soy (RTRS) / Task Force Duurzame Soja

De afgelopen maanden heeft MVO, als lid van de RTRS Criteria Development Group, verder gewerkt aan het opstellen van criteria voor verantwoorde sojaproductie. Tijdens de laatst gehouden bijeenkomst heeft dit geleid tot overeenstemming over een concept voor RTRS-criteria voor field testing, met uitzondering van het punt biodiversiteitbescherming/expansie. Wat dit betekent voor de toekomst voor de RTRS, zal duidelijker worden tijdens de volgende Algemene Ledenvergadering op 28 mei. MVO zal deze ledenvergadering bijwonen en zorgen voor vertegenwoordiging van MVO en de Task Force Duurzame Soja.

Om te zorgen voor het handhaven en verbreden van het draagvlak van de RTRS in Nederland voert MVO samen met Nevedi het secretariaat van de Task Force Duurzame Soja, een informeel platform van het Nederlandse sojaverwerkende bedrijfsleven waarvan inmiddels 15 bedrijven deel uitmaken. In de afgelopen maanden hebben het CBL en Rabobank aangegeven deel uit te willen gaan maken van deze Task Force. Vooral het CBL is vanuit de keten een wenselijke ontwikkeling omdat zij kunnen zorgen voor 'trek op de kachel' vanuit de retail.

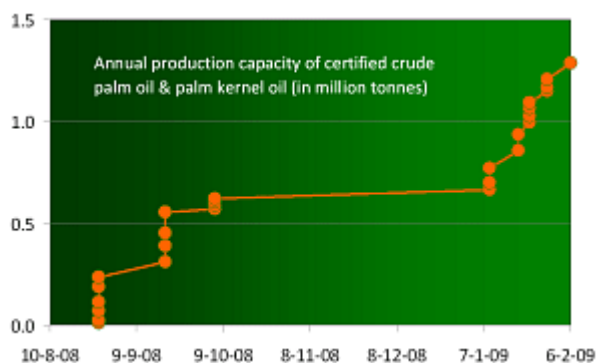
Om het draagvlak voor de RTRS te vergroten in andere delen van de wereld heeft MVO het afgelopen kwartaal bijgedragen aan het opstellen van het werkplan en het begin van de uitvoering van het RTRS Outreach-programma. Belangrijke activiteiten zijn het verbreden van het RTRS-lidmaatschap in Latijns Amerika en Europa en daarnaast in China en India.

Op dit moment staat Ahold onder druk van Milieudefensie om te zorgen dat het vlees dat zij verkopen wordt geproduceerd met soja dat is gecertificeerd volgens de Basel-criteria. MVO ondersteunt Ahold waar mogelijk om te zorgen voor een goede informatievoorziening over de sojaketen en om te voorkomen dat deze druk leidt tot een nichemarkt-oplossing.

Palmolie: Roundtable for Sustainable Palm Oil (RSPO)

Aan het eind van dit jaar zal er ongeveer 3 miljoen ton RSPO-gecertificeerde palmolie beschikbaar zijn in de markt (zie ook onderstaande grafiek ontwikkeling productie RSPO-gecertificeerde olie). Via de bestaande handelssystemen is op dit moment in totaal 15.000 ton verhandeld (Greenpalm 14.402 ton en Utz 550 ton). Het blijkt dus dat de vraag naar duurzame palmolie achterblijft bij het aanbod.

In de afgelopen tijd heeft MVO zich op meer fronten ingezet om de vraag te versterken. Ten eerste neemt MVO deel aan de RSPO Communication and Claims Group. Vanuit deze groep is inmiddels het initiatief gestart om meer te gaan communiceren. Een resultaat hiervan is de eerste RSPO newsflash, die medio februari is verschenen. Ook onderhoudt MVO directe contacten met CBL om te kijken wat voor rol de Nederlandse retail kan spelen in het versterken van de vraag.

Naast de inzet op het gebied van communicatie zet MVO zich in om de verschillende manieren om de RSPO-gecertificeerde palmolie te verhandelen zo werkbaar mogelijk te maken. Hiervoor zijn in principe drie systemen goedgekeurd: Book and Claim, Mass Balance en Segregation. Door middel van een actieve deelname aan de RSPO-werkgroep Trade en Traceability wil MVO zorgen dat deze systemen zo praktisch mogelijk worden en zo min mogelijk additionele administratieve lasten in het leven roepen.

Klimaatverandering en CO2-emissiereductie

De effecten van klimaatverandering zijn voor overheden aanleiding om klimaatbeleid te ontwikkelen. Het raamwerk daarvoor wordt gevormd door Europese wetgeving gericht op het stimuleren van energie uit hernieuwbare bronnen, het verhogen van de energie-efficiency en het verminderen van de CO2-emissie. Teneinde de CO2-emissie daar te realiseren waar het de laagste kosten vergt, is het emissiehandelssysteem (ETS) in het leven geroepen. De tweede ronde daarvan treedt in 2013 in werking. ETS richt zich met name op de grote energieverbruikers in de industrie (met installaties > 20MW). Voor de MVO-industrie betreft dit alleen de grote crush- en raffinagebedrijven. In sectoren waar veel internationale handel plaatsvindt, zoals de MVO-industrie, dreigt de productie verplaatst te worden: de zogenaamde Carbon Leakage (CL). Deze sectoren zullen gratis emissierechten krijgen toegewezen. Momenteel wordt nog door de Europese Commissie onderzocht of zowel crush als raffinage als CL dient te worden beschouwd. Overigens geldt dat er voor de kleine bedrijven (<35MW en < 25 Kton CO2) die onder de ETS-verplichting vallen, waarschijnlijk een opt-out komt. MVO volgt samen met de belanghebbende bedrijven de ontwikkelingen op de voet. In samenwerking met Fediol zijn er directe contacten met de Europese Commissie.

Op nationaal vlak coördineert MVO de uitvoering van de Meerjarenaafspraken (MJA3) energie-efficiency in de industrie. Onderdeel daarvan is het uitvoeren van een voorstudie om een langetermijnstrategie te bepalen voor de MVO-sector. Bovendien worden MVO-bedrijven ondersteund bij het nakomen van hun verplichting om een Energie-efficiënte Plan (EEP) op te stellen. Het opstellen daarvan ligt op schema om op 1 september 2009 gereed te zijn. Later dit jaar zal er een themabijeenkomst over koeling worden georganiseerd. MVO volgt samen met de belanghebbende bedrijven de ontwikkelingen op de voet. MVO onderhoudt contacten met nationale en Europese overheden om de effecten van de ETS-wetgeving voor de MVO-industrie onder de aandacht te brengen.

SDE

Met ingang van 2009 komen ook projecten voor de opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen, die gebruik maken van gebruikte frituurvetten en dierlijke vetten, in aanmerking voor subsidie van de onrendabele top. De minister heeft bovendien aangekondigd om met ingang van 2010 duurzaamheidseisen te stellen aan de toepassing van biomassastromen. Hoogstwaarschijnlijk zal daarbij worden verwezen naar de NTA8080 die onlangs is gepubliceerd. Duidelijkheid daarover wordt eind 2009 verwacht, bij publicatie van het ontwerpbesluit voor de SDE 2010.

Renewable Energy Directive

Publicatie van de Renewable Energy Directive wordt op korte termijn verwacht. Hierin zijn doelstellingen opgenomen voor 2020. Zo is het de bedoeling om in 2020 20% hernieuwbare energie te gebruiken voor energieopwekking en 10% in transport. Bovendien stelt de richtlijn duurzaamheidseisen. De Europese Commissie heeft aangekondigd om later dit jaar met een communicatie meer duidelijkheid over de interpretatie van de duurzaamheidseisen te verschaffen. Voor juni 2010 dienen de EU-lidstaten een Nationaal Actie Plan in te dienen bij de Europese Commissie waarbij ze aangeven hoe men de doelstellingen denkt te realiseren. De Nederlandse overheid maakt geen haast en wacht eerst de communicatie van de Commissie af. Later dit jaar of begin 2010 volgen er mogelijk stakeholderbijeenkomsten. MVO volgt de ontwikkelingen actief en zal de bedrijven daarover informeren.

Carbon Foot Print

Verschillende bedrijven ontplooiën momenteel, onder druk van politiek, retailers en de diervoedersector, initiatieven ten behoeve van het ontwikkelen van een zogenaamde 'carbon foot print'. Tijdens zijn presentatie schetste Chris Dutilh van Unilever aan de hand van de studie omtrent CO2 Food Labelling van de Stichting Duurzame Voeding dat duurzaamheid voor consumenten nauwelijks een aankoopargument is. Consumenten kopen op basis van veiligheid, gezondheid, smaak en prijs. Het is dus de vraag of Carbon Foot Prints zullen leiden tot duurzamer consumptiegedrag. Dit betekent echter niet dat de ontwikkeling van een systeem van Carbon Foot Prints niet zinvol zou zijn. Immers, een dergelijke systematiek kan

bijdragen aan bewustzijn voor duurzaamheid in ketens en kan inzichtelijk maken waar in de keten verduurzaming mogelijk is. Om hier op in te spelen en verdere ontwikkelingen niet af te wachten, is tijdens de werkgroep duurzaamheid besloten om een MVO (sub)werkgroep Carbon footprint op te zetten. Voorlopige deelnemers zijn Coen Blomsma (Fediol), Jan van Driel (Unimills), Chris Dutilh (Unilever) en Michiel van der Bom (Cargill). De werkgroep zal worden voorgezeten door Karlijn van Lierop, unitmanager duurzame productie. Het doel van de werkgroep is om te inventariseren welke stappen de MVO-sector zou moeten zetten. Daarbij zal onder meer onderzocht worden of het mogelijk is om een database te ontwikkelen.

-0-0-0-0-0-

Rijswijk, 15 mei 2009